

[Rahbæk Møller]

har bemærket, at ministeren i sin besvarelse ikke har lagt vægt på denne side af sagen. Det er jeg glad for, for det er svært at se noget fornuftigt formål med en sådan ordning.

Umiddelbart vil kun to grupper være interesserede. Det er for det første småsparere, der får mulighed for at foretage en inflations-sikret opsparing. Med et andet skattesystem ville vi da heller ikke have noget imod at skaffe dem denne mulighed. Men der er også en anden gruppe interesserede. Det er folk med høj marginalsat og gode lånemuligheder. De vil se en interesse i at optage traditionelle lån med store fradragsberettigede renter og placere dem i indeksobligationer, hvor indekstillaegget er skattefrit. Det er det, der kaldes skattearbitrage.

Vi kender regeringens undskyldning for at åbne op for dette, nemlig at muligheden eksisterer i forvejen. De nævnte skattespekulanter kan blot købe statsgældsbeviser med store og sikre kursgevinster. Men dels blev der for 1½ år siden gennemført en lovændring, så skattevæsenet fik mulighed for at gribe ind i grove tilfælde, dels kan eksistensen af én skattefidus aldrig berettigede indførelse af en ny.

Dertil kommer, at hverken småsparere eller skattespekulanter vil være i stand til at aftage indeksobligationer i et omfang, der bare tilnærmelsesvis dækker behovet. Det er først og fremmest pensionsmidlerne, der skal placeres i indeksslån, hvis det skal batte noget. De skattefrie institutioner er ikke umiddelbart interesserede; de kan med langt større fordel købe traditionelle, højtforrentede obligationer. Derfor skal der regler til, der forpligter pensionskasser, forsikringsselskaber, banker og sparekasser m.v. til at aftage bestemte kvoter til pari, og så kan man lige så godt springe hele det narreværk med Børsen og de skatteproblemer, det giver, over.

Der har været talt meget om, hvorvidt disse placeringsregler skulle fastsættes ved lov eller fremgå af en frivillig aftale. Ud fra en praktisk synsvinkel er det naturligvis aldeles tordnende ligegyldigt, om det sker på den ene eller anden måde. Men hidtil har kun pensionskasserne vist sig villige til at indgå en frivillig aftale, hvilket nok hænger sammen med, at deres bestyrelser er valgt af deres medlemmer og derfor er interesseret i, at der er et reelt grundlag for pensionstilsagnene. Forsikringsselskaberne og bankerne og

sparekasserne interesserer sig tydeligt nok mindre for sikkerheden af de pensioner, de lover folk, og mere for deres egen magt og dispositionsfrihed og har derfor været yderst uvillige til at indgå en aftale. Dertil kommer, at banker og sparekasser faktisk med rette har gjort opmærksom på, at de nuværende regler for visse typer kapitalpensioner ikke gør det muligt for dem at indgå en frivillig aftale. Der er derfor ingen tvivl om, at der må lovgives.

Jeg vil godt komme med nogle bemærkninger om den anden side af sagen, nemlig hvordan indeksslåne placeres hos låntagerne. Specielt for landbrugets vedkommende er der problemer, bl.a. ved valg af indeks. De pensionsforsikrede vil naturligvis ved en inflations-sikring af deres penge forstå en opskrivning af lånet efter en indeks, der i det store og hele følger det lønregulerende pristal. Landbrugerne vil med en vis ret føle sig utrygge ved en opskrivning af deres gæld efter en sådan indeks, for der er ingen garanti for, at inflationen i landbrugssektoren følger inflationen i det øvrige samfund. De ville derfor føle sig tryggede ved en indeks, der i højere grad afspejlede prisudviklingen i landbruget.

Løsningen på dette problem er formodentlig at bruge forskellig indeks for långivere og låntagere og så til gengæld have forskellige rentesatser. Der kan f.eks. blive tale om 2-3 pct. for indlån og 4-5 pct. for udlån. For at formidle dette skal der nødvendigvis oprettes et mellemled i form af en jordbrugerfond, som skal have mulighed for at justere lånevilkårene, hvis udviklingen nødvendiggør det, og som derudover skal sikres ved en statsgaranti. En sådan fond er også nødvendig for at sikre, at der ikke følger indflydelse med kapitaloverførslen. Landbruget bør atter blive et erhverv, der ledes af brugerne selv.

For byggeriets vedkommende er problemet væsentlig mindre. En indeks, der er det mindste af tallene: pristallet og lønindeksen for industriens arbejdere, vil kunne stille både låntagere og långivere tilfredse. Vi vil dog også her anbefale, at der oprettes en landsboligfond til at formidle lånene.

Foreløbig er regeringens planer strandet, fordi den har baseret sin politik på partier, der ikke har kunnet bringe det over deres hjerte at tvinge banker og forsikringsselskaber til noget som helst, mens de samme par-